

Казки про жадібність

Дивна сопілка

Дивна сопілка Був собі чоловік та жінка, а в них два сини, і мали вони такий садок, що як уродить рясно та продадуть садовину, то цілий рік з того самого аж до нового годуються. Аж то унадився у той садок веприк з лісу, ри та й риє щоночі, а вдосвіта втікає, і ніяк його до-стерегти не можна.

Щонайліпше дерево підрив, та й став садок підсихати. От батько й каже до синів:

— Достережіть мені, що воно садка псує, а котрий з вас допантрує' садка, тому й садок буде по моїй смерті.

Пішли хлопці вночі на варту, позасідали в садку та й ждуть. То старший посидів, посидів та й заснув, а менший нарубав терну та й обложився геть навколо: ото ж як почне його сон змагати, то він кинеться, вколеться на шпичку тернову та й прокинеться. Так цілу ніч не заснув на чатах. Аж то перед світом чує, щось хропе та ломиться в садок. Дивиться хлопець, а то веприк з лісу — полум'ям дише, іклами землю пише, копитами загрибає, хвостом слід замітає. Стрілив хлопець та й забив веприка враз. Тільки менший брат стрілив, то старший прокинувся, бачить — веприк вже забитий; так йому заздрісне стало, що то вже тепер батько на меншого садок запише,— узяв та й забив брата з своєї стрільби, поховав його в полі при дорозі, а сам поніс веприка додому.

— А де ж брат? — питає батько.

— Брата,— каже син,— оцей веприк розірвав, то я його застрілив, а братового тіла не знайшов. Заплакали старі, батько в плач, мати в голос. Став їх старший син потішати та так придобрився, що батько йому ще за життя і хату й обійстя віддав, аби він їх, старих, при собі до смерті тримав. А над забитим братом в полі при дорозі виросла калина, та така хороша, аж очі бере, літо й зиму на ній і лист, і цвіт, і ягідки — все разом.

Ідуть якомсь тим шляхом чумаки та дивуються:

— Що то воно за калина така дивна? А один вирізав гілку, зробив сопілку, сів собі на воза, їде та й грає, а сопілка йому людським голосом співає, словами промовляє:

— Помалу-малу, чумаче, гран, Не врази ж мого серденька вкрай! Брат мене вбив, в землю зарив, За того веприка, що в саду рив.

Злякався чумак, хотів ту сопілку викинути, а товариші кажуть:

— Не кидай, треба людей попитати, може, хто скаже — проти чого воно.

Доїхали до села до крайньої хати, попросилися на ніч, там їх прийняли, ще й вечеряти запросили. Сидять вони, вечеряють та про те диво розказують, що яка то дивна у них сопілка з тієї калини, що росте при дорозі:

— Ось нате, господарю, хоч самі заграйте. Узяв старий господар сопілку, заграв, а вона до нього людським голосом співає, словами промовляє:

— Помалу-малу, батеньку, грай, Не врази ж мого серденька вкрай! Брат мене вбив, в землю зарив, За того веприка, що в саду рив.

— Що воно таке? — каже господар.— Ану-но ще ти, стара, заграй!

Узяла стара господиня сопілку, а вона й до неї:

— Помалу-малу, матінко, грай, Не врази ж мого серденька вкрай! Брат мене вбив, в землю зарив, За того веприка, що в саду рив.

Тоді старий до сина:

— Тепер ти грай. Той не хоче:

— Чи я малий у дудочку грати?

Та батько таки примусив. Тільки-но молодий господар сопілку до губ притулив, а вона як заквилить:

— Помалу-малу, братику, грай, Не врази ж мого серденька вкрай! Ти ж мене вбив, в землю зарив, За того веприка, що в саду рив.

Тут батько до сина:

— Признавайся, що ти брата вбив! Той і признався, бо вже не було куди. Прогнав його батько геть з очей, а сам зостався з старою сиротами віку доживати.
А калина та, мабуть, і досі цвіте.